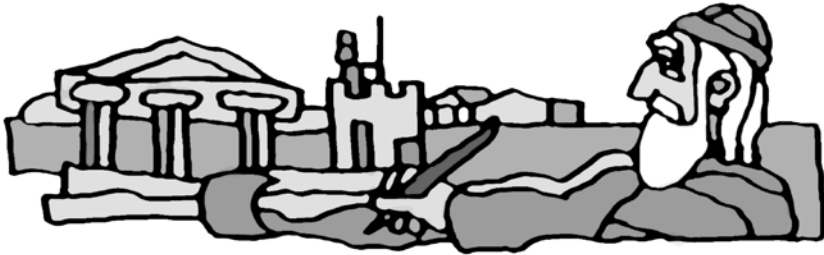

Moapostola Pauloseosi Roma

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea beke ena, Bala:

Ba-Roma 15:20–27, Liketso 28:17–31, Ba-Fil. 1:12, Ba-Roma 1:7, Ba-Efese 1, Ba-Roma 15:14.

Temana ea Khopolo:

“Ke simolla ka ho leboha Molimo oa ka ka Jesu Krete ka baka la lōna bohle, kahobane tumelo ea lona e rorisoa lefatšeng lohle” (Ba-Roma 1:8).

Ho bohlokoa hore moithuti oa buka ea Baroma a utloisise nalane ea eona. Moelelo o bohlokoa kamehla bakeng sa ho utloisisa Lentsoe la Molimo. Re lokela ho tseba le ho utloisisa lintho tseo ho neng ho sebitsanooa le tsona. Pauloseosi o ne a ngolla sehlopha se khetholohileng sa Bakreste ka nako e khetholohileng le ka lebaka le khetholohileng; ho tseba lebaka leno ka hohle kamoo ho ka khonehang ho ka re tsoela molemo haholo boithutong ba rona. Ka mokhoa o joalo, a re khutleleng nakong ea morao. A re nkeng leeto ho ea nakong ea mongoaha-khoho oa pele oa Roma, re be joalo ka litho tsa phutheho ea teng, tsa nako eo, ‘me joalo ka litho tsa kereke tsa mongoaha-khoho oa pele, a re mameleng Pauloseosi le mantsoe ao Moea o Halalelang o mo neileng oona ho a fa balumeli ba Roma. ‘Me leha litaba tseo Pauloseosi a n’ a sebitsana le tsona mona e le tsa sebaka seo feela, metheo ea tsona—boemong bona e leng potso ea hore Motho o pholosoang joang?—lia akaretsa. E, Pauloseosi o ne a bua le sehlopha se ikhethang sa batho; ‘me e, o ne a na le taba e ikhethang ka kelellong ha a ne a ngola lengolo lena. Empa joalo ka ha re tseba, mengoaha-khoho e mengata hamorao nakong le moelelong o fapaneng ka kotloloho, mantsoe ao a a ngotseng a ne a na le moelelo o tšoanang ho Martin Luther ka tsela e tšoanang le kamoo a neng a le kateng ho Pauloseosi ha a qala ho a ngola. A na le moelelo o loketseng le ho rona kajeno.

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 7 Mphalane.*

Lengolo la Moapostola Pauloseosi

Ba-Roma 16:1, 2 e supa hore ka mohlomong Pauloseosi o ngotse Ba-Roma a le motseng oa Gerike o bitsoang Cenchreae, o neng o le pel'a Korinthe. Taba ea Pauloseosi ea ho bua ka Phoebe, a neng a lula Korinthe e kholo e tiisa hore sebaka seo e ka 'na ea e-ba hona moo lengolo la Ba-Roma le ngolletsoeng teng. Se seng sa lipheo tsa ho netefatsa sebaka seo epistole ea Testamente e Ncha e tsoang ho sona ke ho fumana nako ea ho ngola. Ka hobane Pauloseosi a ne a tsamaea haholo, ho tseba moo a neng a le teng ka nako e itseng ho re fa monyenetsi oa nako. Pauloseosi o ile a thea kereke e Korinthe leetong la hae la boevangeli ka A.D. 49–52 (sheba Liketso 18:1–18). Leetong la hae la boraro, ka A.D. 53–58, o ile a etela Gerike hape (Liketso 20:2, 3) a amohela likabelo tsa bahalaleli ba Jerusalema haufi le pheletso ea leeto la hae (Ba-Roma 15:25, 26). Kahona, Epistole ho Ba-Roma e ka 'na ea ba e ngotsoe likhoeling tse qalang tsa A.D. 58.

Ke likereke li fe tse ling tsa bohlokoa tseo Pauloseosi a ileng a li etela leetong la hae la boraro la boevangeli? Liketso 18:23.

Ha a etela likereke tsa Galatia, Pauloseosi o ile a fumana hore bosieong ba hae baruti ba bohata ba ne ba khohisitse kereke ho amohela lebollo le ho boloka e meng ea melao ea Moshe. Ka tšabo ea hore bahanyetsi bana ba tla fihla Roma pele ho eena, Pauloseosi a ngolla Ba-Roma lengolo ho thibela hore maqiti a tšoanang a tle a se ke a etsahala Roma. Ho lumeloa hore le Epistole ea Ba-Galata e ngotsoe ho tsoa Korinthe nakong eo Pauloseosi a n'a le hona teng ka likhoeli tse tharo leetong la hae la boevangeli lekhetlong la boraro, mohlomong nakoana kamor'a hore a fihle. “Epistoleng ea hae ho Ba-Roma, Pauloseosi o ile a hlalisa tšiea e kholo ea evangeli. O ile a hlakisa maikutlo a hae lipotsong tse neng li tšoenya likereke tsa Ba-Jude le Balichaba, a bontša hore tšepo le litšepiso tseo pele li neng li neuoe Ba-Jude joale li se li neiloe le Balichaba.”—Ellen G. White, *The Liketso of the Apostles*, leq. 373. Joalo ka ha re boletse, ho bohlokoa boithuthong ba buka e fe kapa e fe ea Biblele ho tseba lebaka leo e ngotsoeng ka lona; ke hore, na e ne e sebetsana le boemo bo fe. Kahona, bakeng sa kutloisiso ea rona ea Epistole ea Ba-Roma, ho bohlokoa ho tseba lipotso tse neng li tšoenya likereke tsa Ba-Jude le Balichaba. Thuto ea beke e tlang e tla sebetsana le lipotso tsena.

Ke litaba tsa mofuta o fe tse tšoenyang kereke ea hau kajeno? A na litšoso li ngata ho tsoa kantle kapa ho hlaha kahare? U nka boikarabello bo fe liphapanyetsanong tsee tsa maikutlo? U kile oa nahana ka boikarabello ba hau, maemo a hau, le katameloa ea hau ho mathata a fe kapa a fe ao u tobanang le oona khafetsa ha kae? Hobaneng ha boitlhalobo boo bo le bohlokoa ha kaale?

Takatso ea Pauloseosi ho Etela Roma

Ha ho potang hore ho ba teng ka seko ke tsela e tsoelletseng ea ho fetisa litaba maemong a mangata. Re ka letsa, ra romela lengolo la marang-rang, melaetsa ea mohala oa thekeng kapa e fetang ka komporo (skype), empa mokhoa o ntseng o tsoa pele ke oa lifahleho li talimane. Ke ka hona Pauloseosi a boletang lengolong la hae ho Ba-Roma hore o ne a lakalitse ho ba le bona ka sebele. O ne a batla ba tsebe hore oa tla le hore na hobaneng.

Bala Ba-Roma 15:20–27. Pauloseosi o fana ka mabaka a fe a ho etele Roma pejana? Ke eng e ileng ea etsa hore a etse qeto ea ho ea nakong eo a ileng ka eona? Boevangeli bo ne bo ameha ha kae mabakeng ao a neng a fana ka oona? Ke eng eo re ka ithutang eona ka boevangeli le ho fana ka bopaki ho tsoa mantsoeng a Pauloseosi moo? Ke ntlha e fe e thahasellisang—ea bohlokoa—eo Pauloseosi a e buang ho Ba-Roma 15:27 ka Jesu le Balichaba?

Moevangeli enoa e moholo oa Balichaba o ne a ikutloa a susumetseha hore ka nako tsohle a ise evangeli libakeng tse ncha, a sie ba bang ho sebetsa libakeng tseo evangeli e seng e thehiloe. Matsatsing ao Bokreste bo neng bo sa le bocha, 'me basebetsi ba fokola ka palo, e ne e tla be e le tsenyo ea matla a bohlokoa a boevangeli a Pauloseosi hore a eo sebetsa libakeng tse seng li ile tsa sebetsoa. O ile a re, “Ke bile ka phehella hore ke bolele evangeli moo Krete a neng a eso ho boleloe teng, hore ke seke ka haha mothehong oa ba bang,” e le hore “ba neng ba e-so ka ba utloa, ba tle ba utloisise” (Bar. 15:20, 21). E ne e se sepheo sa Pauloseosi ho tsitsa Roma. O ne a rerile ho ea hasa evangeli Spain. O ne a lebeletse ho fumana tšhetso ea Bakreste ba Roma bakeng sa morero ‘ona.

Ke tšiea e fe ea bohlokoa eo re ka ikukelang eona mabapi le taba eohle ea boevangeli ho tsoa tabeng ea hore Pauloseosi o ne a batla tšhetso ea kereke e seng e thehiloe ho ea hasa evangeli sebakeng se secha?

Bala Ba-Roma 15:20–27 hape. Elelloa kamoo takatso ea Pauloseosi ea boromuoa le ho sebeletsa e neng e le kholo kateng. Uena u susumetsoa ke eng le liketso tsa hau? U na le pelo e kae ea bosebeletsi?

Pauloseosi Roma

“Ha re fihla Roma, Pauloseose a lumelloa ho lula a le mong le mohlabani ea mo lebelang” (Liketso 28:16). Temana ee e re bolella eng ka tsela eo Pauloseosi a qeteletseng a fihlile Roma? Re ka fumana thuto e fe ka lintho tse sa lebeloang le tse sa batleheng tse atisang ho kena tseleng ea rona?

E, Pauloseosi o ile a qetella a fihlile Roma, leha a fihlile e le motšoaruoa. Ke ha ngata ha ka kang merero ea rona e sa phethahaleng kamoo re neng re e lebeletse kateng, leha e le eo re e entseng ka sepheo sohle sa rona. Pauloseosi o ile a fihla Jerusalema qetellong ea leeto la hae la hae la boraro la boevangeli a nkile nyehelo ea hae bakeng sa mafutsana, eo a neng a e nkile liphuthehong tsa Europe le Asia Minor. Empa o ne a emetsoe ke liketsahalo tse sa lebelleheng. O ile a tšoaroa a tlanngoa ka mahlaahlela. Kamor’a ho tšoaroa lilemo tse peli Caesarea, o ile a ipiletsa ho Caesare. O ile a fihla Roma lilemo tse tharo kamor’a ho tšoaroa hoa hae, mohlomong e seng ka tsela eo a neng a lakalitse ka eona ha a ne a ngolla kereke e Roma lengolo pele, lilemo tse fetileng, a ba ngolla ka takatso ea hae ea ho etele kereke e moo.

Liketso 28:17–31 re bolelloa eng ka nako ea Pauloseosi ha a le Roma? Hoa bohlokoa haholo-holo, re ka ithutang moo?

“Lekhotla ha lea ka la hohelaha ho talima Bokreste ka lebaka la lithero tsa Pauloseosi, empa ka lebaka la litlamo tsa hae. O ile a khaola mahlaahlela a neng a tlamme ba bangata litlamong tse neng li ba tšoare tsa bokhoba ba sebe ka ho ba motšoaruoa. ‘Me hona e ne e se qetelo. O ile a phatlalatsa: ‘Me bana ba bo rona ba bangata ba tšepile Morena ka ho tiea ka baka la litlamo tsa ka, hoo ba leng sebete le ho feta ho bolela lentsoe la Molimo ba sa ts’abe letho.’ Ba-Filipi 1:14.”—Ellen G. White, *The Liketso of the Apostles*, leq. 464.

Ke ka makhetlo a ma kae o kileng oa teana le ho fapoha ha litaba bophelong ba hau, feela e be qetello e ba e molemo? (Sheba Ba-Fil. 1:12.) Ke joang o ka bang le tumelo kapa u lokelang ho ba le tumelo maiphihlelong a ho tšepa Molimo bakeng sa lintho moo ho sa bonahaleng ho hlahile molemo?

“Bahalaleli” ba Roma

Ena ke tumeliso ea Pauloseosi ho kereke e Roma: “Ke lumelisa bohle bal eng Roma, bao Molimo a ba ratang, ba bitselitsong hoba bahalaleli, ke re: mohau le khotso ea Molimo Ntata rona, le ea Morena Jesu Kreste li ke li be le lona” (Ba-Roma 1:7). Re ka fumana lits'iea li fe tsa ‘nete, tsa thuto-molimo, le tsa tumelo mantsoeng aa?

Ba ratoang ke Molimo. Leha e le ‘nete hore Molimo o rata lefatše, empa ka tsela e khethehileng, Molimo o rata ba mo khethileng, ba arabetseng lerato la Hae. Re bona taba ena maemong a botho. Re rata ba re ratang, ka tsela e khethehileng; re na le phapanyetsano e tšoanang ea boikutlo ba lerato le bona. Lerato le hloka karabelo. Ha karabelo e sa be teng, lerato le ba le meeli boiponahatsong ba lona. Ba Bilelitsoeng ho ba bahalaleli. Liphetoletlong tse ling “ho ba” e ngotsoe ka mongolo o sekameng, e leng ho bolelang hore ba fetoletseng ba ikenyelitse mantsoe ao. Empa mantsoe a mabeli ana a ka behelloa kathoko a siea moelelo o tiile. Ha a behelletsoe kathoko poleloana e re “ba bitsoang bahalaleli”; ke hore “ba fuoeng boemo ba bahalaleli.” Bahalaleli ke phetolelo ea lentsoe la Se-Gerike hagioi, le bolelang “ba halalelang.” Halalela e bolela “khethuoe.” Mohalaleli ke ea “behelletsoeng ka thoko” ke Molimo. E ka ‘na eaba o sa na le leeto le le lelele leo a lokelang ho le tsamaea tokafatsong, empa taba feela ea hore motho ea joalo o khethile Kreste e le Morena e mo fa boemo ba mohalaleli, ho latela moelelo oa Bible oa lentsoe leo.

Pauloseosi o re ba ne ba “bilelitsoe ho ba bahalaleli.” Na see se bolela hore ho na le batho ba sa bitsoang? Ba-Efese 1:4, Ba-Heberu 2:9, le 2 Petrose 3:9 li re thusa joang ho utloisisa seo Pauloseosi a se bolelang?

Taba e kholo ea evangeli ke hore lefu la Kreste le ne le akaretsa; e ne e le bakeng sa batho bohle. Bohle ba bilelitsoe ho bolokeha ho Eena, “ba bilelitsoe ho ba bahalaleli” le pele lefatše le thehoa. Morero oa mantlha oa Molimo e ne e le hore batho bohle ba fumane pholoho ho Jesu. Mollo oa ho qetela oa lihele o ne o reretsoe diabolosi feela le manyeloi a hae (Matt. 25:41). Taba ea hore batho ha ba tle ho seo ba se fuoeng ha ho tlose semaka sa mpho joalo ka ha ha e mong a ngala lijo ‘marakeng ho sa tlose matletse-tletse a fumanehang moo.

Molimo o u bilelitse ho fumana pholoho ho Eena, le pele lefatše le thehoa. Hobaneng o sa lokela ho lumella ntho e fe kapa e fe, ho hang, ho u sitisa ho mamela pitso eo?

Balumeli ba Roma

“Ke simolla ka ho leboha Molimo oa ka ka Jesu Kreste ka baka la lona bohle, kahobane tumelo ea lona e rorisoa lefatšeng lohle” (Ba-Roma 1:8).

Ha ho tsebahale hore na phutheho e Roma e thomehile joang. Tloaelo ea hore kereke e ile ea thehoa ke Petrose kapa Pauloseosi ha e na motheo nalaneng. Mohlomong e thehuoe ke batho feela, e ka ba ba kamohlomong ba ileng ba sokoloha ka Letsatsi la Pentakonta Jerusalema (Liketso 2) ba ileng ba etela kapa hona ho fallela Roma. Kapa mohlomong linakong tsa moraonyana balumeli ba ileng ba fallela Roma ba ile ba paka ka tumelo ea bona motse-moholong oo oa lefatše. Ho ea makatsa hore mashome a fokolang a mengoaha kamor’a Pentakonta e be phutheho e neng e e-so eteloe ke Baapostola e ka tsebahala ha kaalo. “Ho sa natse bohanyetsi, lilemo tse mashome a mabeli kamor’a thakhiso ea Kreste ho ne ho na le kereke e phelang e tiileng Roma. Kereke ena e ne e le matla e na le cheseho, ‘me Morena o ne a e sebeletsa.”—Ellen G. White *Comments, The SDA Bible Commentary*, pok. 6, leq. 1067. “Tumelo” mona kamohlomong e kenyeletsa moelelo o pharalletseng oa botšepahi; ke hore, botšepahi tseleng e ncha ea bophelo eo ba neng ba sa tsoa e fumana ho Kreste.

Bala Baroma 15:14. Pauloseosi o hlalosa kereke e Roma joang?

Tsena ke lintlha tse tharo tseo Pauloseosi a li hloaeang e le tse lokelang ho eloa hloko boiphihlelong ba Bakreste ba Ba-Roma:

1. “Tletse molemo.” Na batho ba ka bua tjee ka maiphihlelo a rona? Ha ba ntse ba ikamahanya le rona, na ke bongata ba molemo o ho rona bo ntseng bo ba hohela?
2. “Tletse tsebo eohle.” Bibe e toboketsa bohlokoa ba ho ba leseling, ho ba le litaba, le tsebo ka makhetlo-khetlo. Bakreste ba khothaletsoa ho ithuta Bibe le ho rua tsebo ka lithuto tsa eona. “Mantsoe, ‘Ke tla le nea le pelo e ncha,’ a bolela ‘Ke tla le nea kelello e ncha.’ Phetoho ea pelo e tlisoa ke kholiseho e hlakileng ea boikarabello ba Bokreste, e leng kutloisiso ea ‘nete.’”—Ellen G. White, *My Life Today*, leq. 24.
3. “Tseba ho eletsana.” Ha ho ea ka tlokomang semoeeng haeba a itšekile thajana ho balumeli ‘moho le eena. Re lokela ho tseba ho khothatsa ba bang hape ka nako e tsoanang le rona re khothatsoe ke ba bang.

Kereke eo u e kenang eona? E na le botumo bo joang? Kapa mohlomong, na e bile e na le bona? Karabo ea hau e u bolella eng ka kereke ea heno? Ha bohlokoa ho feta, haeba ho hloka, u ka thusa joang ho ntlafatsa boemo boo?

Mohopolo o Tsoellang:

Bala Ellen G. White, “Liphiri tsa BibeLe,” leq. 706, ho *Testimonies for the Church*, lq. 5; “Pholoho ho Ba-Juda,” maq. 372–374, ho Liketso tsa Baapostola. Bala le *The SDA Bible Dictionary*, leq. 922; le *The SDA Bible Commentary*, pok. 6, maq. 467, 468. “Pholoho ea motho ha se litholoana tsa mohopolo oa Molimo tlhoko e se e hlahile kapa boqapi bo bakiloeng ke ho fetoha ha litaba ka tsela e sa lebellhang kamor’a hore sebe se hlahe. Empa, e hlaha morerong oa Molimo bakeng sa pholoho ea motho e entsoeng pele lefatše le thehoa (1 Ba-Kor. 2:7; Ba-Ef. 1:3, 14; 2 Ba-Thess. 2:13, 14) ‘me metso ea eona e leratong la Molimo ho motho (Jer. 31:3). “Morero ona o kenyeletsa bosahlaheng, nalane e teng, le bosafeleng. E kenyeletsa bonnete le litlhoanolofatso tse kang khetho le ho kethoa e sa le pele ho ba sechaba se halalelang sa Molimo ‘me ba apare ho tsoana le Krete, topollo le tsoarelo, kopano ea lintho tsohle ho Krete, ho tsoauoa ka Moea o Halalelang, kamohelo ea lefa la bosafeleng, le tlotliso (Ba-Ef. 1:3–14). Khubung ea morero ona ke mahlomola le lefu la Jesu, tseo e neng e se tlokotsi ea nalane kapa sehlahisoa sa boinahano ba motho feela, empa motso oa eona ke morero oa Molimo ho lopolla motho (Liketso 4:27, 28). Jesu o ne a le ‘neteng ‘Konyana e hlabiloeng, esale lefatše le thehoa’ (Tšen. 13:8).” —*The Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Hagerstown, Md.: Review and Herald Publishing®, 2000), maq. 275, 276.

Lipotso tsa Puisano:

1. Sehlopheng, buisanang ka se boleloang ke Nchafatso ea Boprostanta. Le nahane haholo-holo ka potso ena: Lefatše la rona le ne le ka ba ka tsela e fapaneng joang kantle ho eona?
2. Tsitsang haholonyane tabeng ea hore re bilelitsoe ho ba le pholoho, le pele lefatše le thehoa (sheba le Tite 1:1, 2; 2 Tim. 1:8, 9). Hobaneng re lokela ho fumana taba ee e khotatsa haholo? Taba ee e re bolella eng ka lerato la Molimo ho batho bohle? Hobaneng, hee, ho le bohloko ha batho ba furalla seo ba se neuoeng ka mohau?
3. Tsepamisa maikutlo potsong e qetellang thuto ea Labone. Sehlopha sa hao seka thusa joang ho ntlafatsa seriti sa kereke ea heno, haeba ho hlokeha?

